

Становище на „Мобилтел“ ЕАД по проект на решение на Комисията за регулиране на съобщенията за изменение и допълнение на Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление, приет с Решение № 1241 от 15.05.2012 г.

I. Обща бележка

„Мобилтел“ ЕАД (Мобилтел) счита, че е подходящо Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/ Комисията) да обсъжда предварително значими промени в нормативната уредба, отнасящи се до комплексната процедура по преносимост на номерата, в която участват всички предприятия, предоставящи обществена телефонна услуга. Посоченият подход ще позволи въвеждане на приложими промени в процедурите за преносимост, които няма да затруднят и/или пречат процесите и да засегнат неоснователно дейността на предприятията и интересите на крайните потребители.

Също така, изразяваме становище, че проблеми, установени при осъществяване на административнонаказателния контрол не са достатъчен аргумент за изменения в нормативната уредба по отношение процесите на преносимост. Процедурата по преносимост следва да отчита и защитава интересите на предприятията, доколкото те предоставят възмездни електронни съобщителни услуги и е необходимо да съществуват форми на защита от недобросъвестни крайни потребители.

Подробните аргументи на Мобилтел във връзка с изложената обща бележка са посочени систематично по-долу.

II. Бележки по конкретни текстове.

1. По отношение на § 1 от проекта на КРС – изменение на чл. 6 от Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление (Функционалните спецификации), изразяваме следното становище:

Изменението на разпоредбата не е отчело наличието на правилото на чл. 30 от Функционалните спецификации, съгласно което доставчиците следва да осигуряват равнопоставеност на абонатите и потребителите, които са се възползвали или са заявили желание да ползват правото си за пренасяне на номер и собствените си абонати и потребители. В тази връзка, в нормативния акт вече е налице задължение за равнопоставено третиране на всички крайни потребители, включително и при хипотезата на преносимост при смяна на адреса.

На следващо място, КРС не е отчела и противоречието на предложението с разпоредбата на чл. 7 от Функционалните спецификации, която предвижда, че срокът за осъществяване на този вид преносимост не трябва да е по-дълъг от срока по чл. 46, а именно – срокът за осъществяване на преносимост при промяна на доставчика.

Практиката на обвързване на сроковете за преносимост, съобразно разпоредбата на чл. 7 от Функционалните спецификации в комбинация с предложението на Комисията за съществено съкращаване на сроковете за преносимост ще доведе практически до множество откази на преносимост при смяна на адреса поради липса на техническа възможност за осъществяване на преноса. В част от случаите на заявена преносимост при смяна на адреса доставчикът не разполага с изградена мрежа до желанния нов адрес на потребителя. В тези случаи за изграждането на мрежа е

необходимо технологично време, което е различно и в повечето случаи се оказва по-продължително от времето, необходимо за прехвърлянето на номер от мрежата на един доставчик в мрежата на друг. Предвиденото от КРС драстично съкращаване на сроковете за преносимост допълнително ще затрудни преносимостта при смяна на адреса и в тази връзка предлагаме отпадане на изменението в чл. 6 и промяна на разпоредбата на чл. 7 от Функционалните спецификации, както следва:

„Чл. 7. Срокът за осъществяване на преносимост не трябва да е по-дълъг от срока за първоначално предоставяне на услугата на съответното предприятие.“

2. По отношение на § 3 от проекта на КРС – въвеждане на нов чл. 32а във Функционалните спецификации, изразяваме следното становище:

От стартирането на преносимостта на географски номера през 2009 г. до настоящия момент са налице изключително големи затруднения с преносимостта на групи номера, за които се налага извършването на преконфигурация. Преносимостта на такива групи номера трае средно от 3 - 4 месеца, като е необходимо да се подават нови заявления в случай, че изтече срокът от 30 дни за спиране на процедурата по преносимост по предишното заявление поради преконфигурация на заявените номера. Честа хипотеза е в резултат на продължителното забавяне на преконфигурацията на ползваните номера абонатите да се отказват от заявената преносимост. Считаме, че подобно забавяне на процеса на преносимост поради преконфигурация е недопустимо с оглед трудностите, които се създават за абонатите на фиксирани телефонни услуги. Следва да се има предвид, че често такива групи от номера се ползват от държавни органи и институции (министерства, агенции и комисии), от административни структури (общини и кметства) и други абонати, които ползват големи групи номера.

Проблемите, свързани с преконфигурацията на групи номера са свързани предимно с липсата на информация и яснота относно номерационния капацитет, който ползва абоната при даряващия доставчик, както и каква точно преконфигурация е необходима и дали желаната от абоната преконфигурация е възможно да бъде извършена от даряващия доставчик. Освен това, често даряващият доставчик дава като възможни определени видове преконфигурации на заявените номера, като впоследствие изпраща предложение за друг/и вид/ове преконфигурация, което допълнително създава затруднения и забавя преносимостта на заявените номера.

Във връзка с гореизложеното, изразяваме съгласие с предложението на КРС за създаване на нов чл. 32а във Функционалните спецификации.

Същевременно считаме, че предложената нова разпоредба следва да бъде променена с цел по-голяма яснота и с оглед защита на правата и интересите на абонатите. Така например случаите, при които се предоставя посочената информация от даряващия доставчик са различни от тези, визирани в чл. 44, ал. 3 от действащите Функционални спецификации (чл. 44, ал. 6, съобразно проекта). В тази връзка, следва да се уеднаквят двата текста и точно да се укаже, в кои случаи се предоставя посочената в чл.32а от Функционалните спецификации информация. Така, чл. 44, ал. 6 от Проекта урежда случаите на необходимост от преконфигурация на заявените номера и абонатът не е заявил преконфигурация на номерата или заявената преконфигурация не е технически възможна, докато тези хипотези са пропуснати в чл. 32а.

Считаме, че в случай че е необходима преконфигурация и абонатът правилно е посочил възможния вид преконфигурация не е нужно даряващият доставчик да изпраща горепосочената информация. В този случай преносимостта ще се осъществи и не е нужно предоставянето на посочената информация. Следователно по-бързо ще се осъществи процесът по преносимост и ще се избегне излишното му забавяне.

Освен това в чл.32а от ФС с цел пълнота при изброяването на групите номера, считаме за необходимо добавянето на израза „и други групи номера, посочени в чл. 11, т. 2 от Функционалните спецификации“.

Предвид всичко гореизложено, предлагаме чл. 32а от Функционалните спецификации да придобие следната редакция:

„Даряващият доставчик е длъжен при необходимост от преконфигуриране на заявените за преносимост номера, в случай че абонатът не е заявил преконфигурация на номерата или заявената от абоната преконфигурация не е технически възможна, да предостави на приемащия доставчик информация за пълния номерационен капацитет, предоставен на абоната при предоставяне на услуга автоматичен вход, номера организирани в серия, ISDN BRA, ISDN PRA и др. групи номера, посочени в чл. 11, т. 2 от Функционалните спецификации, както и пълно описание на възможните варианти за преконфигуриране“.

Също така предлагаме, новата разпоредба на чл. 32а да бъде изместена систематично Раздел V „Процедура за осъществяване на преносимост“ от Глава трета на Функционалните спецификации. Бележката е редакционна, съобразно мотивите, посочени в т. 3.3. по-долу.

3. По отношение на § 4 от проекта на Комисията, създаване на нов чл. 32б във Функционалните спецификации, изразяваме съгласие с предложената промяна, но считаме, че е необходимо да се вземат предвид следните обстоятелства:

3.1. Реалното въвеждане на изискването даряващият доставчик да предоставя пълна информация на приемащия доставчик относно това коя от хипотезите на непълни или неточни данни в заявлението е налице изисква съществена промяна в изградените системи по преносимост на номера на доставчиците (чрез въвеждане на обмен на информация между предприятията чрез конкретни идентификатори на всяка конкретна причина). Посочената промяна ще изисква по-дълъг срок за имплементация и в тази връзка считаме, че КРС следва да предвиди по-дълги срокове за въвеждане на измененията в процеса на преносимост. Подробни мотиви по отношение на § 18 от проекта на Комисията са изложени систематично по-долу в становището.

3.2. Предоставянето на подробна информация на приемащия доставчик относно непълните и неточни данни в дадено заявление ще изисква и по-дълъг срок за отговор от страна на даряващия доставчик. Проверката кои данни са непълни или неточни в заявлението се извършва от служители на даряващия доставчик, които ще следва да връщат допълнителни идентификатори, които към момента не съществуват в електронно-техническата система за обмяна на съобщения по преносимостта, изградена и функционираща между доставчиците.

3.3. Предлагаме новата разпоредба на чл. 32б да бъде изместена систематично като нова алинея на чл. 44 от акта. Бележката е редакционна. Считаме, че конкретно задължение за даряващия доставчик, свързано с основанията за спиране, респективно за отказ от преносимост следва да бъде включено в Раздел V „Процедура за осъществяване на преносимост“ от Глава трета на Функционалните спецификации и по-специално в разпоредбата на чл. 44, след правилото, уреждащо задължението на даряващия доставчик за предоставяне на информация относно обстоятелствата по 43, ал. 1 на приемащия доставчик.

4. По отношение на § 5 от проекта на Комисията, изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 38 от Функционалните спецификации изразяваме становище, както следва:

4.1. Считаме, че не са налице основания за въвеждане на нови алинеи 2, 4, 5, 6, 7 и 9 на чл. 38, по следните аргументи:

4.1.1. По отношение на новата ал. 2 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

Съобразно разпоредбата на чл. 38, ал. 1 от Функционалните спецификации, доставчиците изготвят и подписват процедура за осъществяване на преносимост, съобразно изискванията на спецификациите. Видно от нормативната разпоредба и от практиката до момента, предприятията от съответния домейн подписват процедура, която по своя правен характер се явява договор. В тази връзка, не са налице правни и регулаторни основания за одобрение от страна на КРС на изменение на договор между предприятията.

Доколкото законът определя правомощията на Комисията, то в чл. 134, ал. 4, т. 6 от ЗЕС е посочено, че Функционалните спецификации съдържат процедурата за преносимост. КРС е определила основните елементи на процедурата по преносимост, като Комисията не еднократно е изразявала официална позиция, че регулаторът не може и не следва да определя процедурата във всичките ѝ детайли. Като пример може да се посочи становището на КРС, отразено в таблица с постъпилите становища по проект на Функционални спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление (Приложение № I към Решение № 2193 от 23.10.2008 г. на КРС), както следва:

„КРС счита, че регулаторът не следва да налага процедура като съдържание в цялост. Редица въпроси в процедурата са свързани пряко с организацията на мрежите и дейността на доставчиците, с каквато информация КРС не разполага. В този смисъл КРС не би могла адекватно да изработи подходящ за всички ред за осъществяване на процесите по преносимостта. Нещо повече разписването на процесите на преносимост следва да се съобрази и с административен капацитет на предприятията, бизнес политики и т.н, което е изцяло в полето на компетентност на предприятията“¹.

Считаме, че не са налице обективни обстоятелства, които да са основание за промяна в позицията на КРС и в тази връзка необосновано се явява и предложението на Комисията за въвеждане на правомощие за одобрение на изменения в договора между доставчиците.

ЗЕС не въвежда правомощия за КРС по отношение даване на задължителни указания по процедурите за преносимост. В тази връзка предложеното изменение би било в противоречие с нормативен акт от по-висок ранг.

Както се посочи по-горе, процедурата по преносимост не може да противоречи на Функционалните спецификации и това правило е стриктно спазвано от предприятията. В случаите, когато Комисията е отпразвяла обосновани становища, свързани със съдържанието на процедурата и съответствието ѝ с Функционалните спецификации, предприятията своевременно и добросъвестно са представяли съответно изменение на процедурата.²

Не на последно място, новата ал. 2 на чл. 38, в редакцията, предложена на обществено обсъждане, не въвежда процедура и срокове за одобрение. Предвид изложеното, неясно е каква ще бъде правната сила на дадено изменение на процедурата. От една страна ще е налице писмено волеизявление на участниците в домейна, а от друга страна действието на това споразумение ще бъде поставено под условие от наличието на административен акт по неговото одобрение, за който ще са

¹ Налично на страницата на Комисията в интернет на адрес http://www.crc.bg/files/_bg/tablica-obsyjdane_GN_sled_zasedanie_final.....pdf

² Писмо вх. № 04-04-417/05.08.2010 г. от предприятията от домейна географска преносимост, с което се представя Допълнително споразумение № 3 от 05.08.2010 г. към Процедурата за преносимост на географски номера, което споразумение отразява мотивирано становище на КРС за изменение на процедурата.

приложими нормативните правила за изпълняемост и влизане в сила. Посоченото може да доведе до практически проблеми при въвеждане на необходими изменения в процедурите по преносимост и да засегне необосновано интересите на крайните потребители.

4.1.2. По отношение на новата ал. 4 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

Към предложението ни за отпадане на новата разпоредба са относими аргументите, посочени в горната точка. Както се посочи, процедурата е договор между доставчиците и Комисията не разполага с компетентност да дава задължителни указания по съдържанието на договор. Комисията в изпълнение на ЗЕС е упражнила своите правомощия да регламентира редът и условията за осъществяване на преносимост в нормативния акт, предмет на настоящото обществено обсъждане. В тази връзка, не са налице основания за даване на допълнителни задължителни указания по съдържанието на Процедура.

4.1.3. По отношение на новата ал. 5 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

На първо място, посочената разпоредба не би следвало да намира място в нормативен акт като задължително правило за поведение, доколкото урежда практически въпрос, свързан с удобство при прочит на дадена процедура за преносимост, ведно с нейните изменения. Съобразно закономото оправомощаване КРС следва да определя с Функционалните спецификации процеса на преносимост на номерата и не е подходящо в нормативния акт да се въвеждат правила, които не са относими към практическото приложение на услугата. Наличието или липсата на консолидиран вариант на процедурата, ведно с нейните изменения не се явява определящо за изпълнението на нормативно установените задължения на предприятията. Съществено обстоятелство е процедурата, съответно нейно изменение да е подписано и съответно реално въведено в практиката, за да бъде предоставяна услугата преносимост, съобразно изискванията на нормативната уредба.

На следващо място, предложението за изменение се явява необосновано и от гледна точка на договорното право. Предвид обстоятелството, че процедурата е договор правната форма за съответно негово изменение се явява допълнително споразумение между страните. В тази връзка, отново е налице неяснота в проекта, а именно каква правна фигура се явява „консолидираният вариант“ на процедурата и счита ли се този вариант за нов договор, заместващ оригиналната процедура и съответните ѝ изменения.

Предложението на КРС не определя и дали „консолидирания вариант“ следва да бъде подписан от предприятията. Видно от съдържанието на предложената разпоредба, вероятно КРС е имала предвид „консолидираният вариант“ да бъде подписан от предприятията, тъй като е налице задължение „доставчиците да изготвят“ такъв вариант, а няма логика при изготвянето на този вариант да участва целия домейн, освен ако не се налага удостоверяване с подпис на съответствието на този вариант с оригиналната процедура и съответните ѝ изменения.

Следва да се има предвид, че процедурите за преносимост на отделните видове номера и до момента имат множество изменения (особено процедурата за преносимост на географски номера) и остава неясно дали новата разпоредба ще изисква обединяване на всички изменения, подписани през годините, в единен документ. В случай че това е била волята на КРС, намираме за нецелесъобразно и без практическа стойност въвеждането на задължение за предприятията от трите домейна на преносимост за изготвяне на „консолидирани варианти“ на процедурите.

Не на последно място, бихме искали да обърнем внимание, че практически неприложимо в цялост е предложението на КРС да се изисква консолидиран вариант на процедурата на български език, тъй като има части от приложенията към процедурата,

които не могат да бъдат преведени коректно на български език. Например, в приложението за обмен на данни между доставчиците практически е невъзможно да се преведат частите, описващи комуникация машина-машина, също се отнася и за номерата за маршрутизация.

4.1.4. По отношение на новата ал. 6 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

Поддържаеме становището, изложено в горната точка, че не е подходящо в нормативен акт да бъдат въведени като задължителни правила за поведение, практически решения, които улесняват комуникацията между доставчиците в даден домейн и КРС. Няма пречка подобни практически решения да бъдат комуникирани между Комисията и предприятията.

4.1.5. По отношение на новата ал. 7 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

Разпоредбата на новата алинея 7 на чл. 38, освен ненужна от гледна точка на договорната свобода за изготвяне на допълнителни споразумения към процедурата е и в противоречие със самия проект на КРС. Видно от § 18, т. 1 от проекта на КРС, доставчиците се задължават да изготвят, подпишат и представят на комисията **изменение на процедурата по чл. 38, ал. 1, съобразно нововъведените изисквания във Функционалните спецификации.** В тази връзка, неясно е как предприятията ще изменят процедурата, ако нормативният акт допуска изменения на същата само при присъединяване на нов участник към домейна.

4.1.6. По отношение на новата ал. 9 на чл. 38 от Функционалните спецификации.

На мнение сме, че посочената разпоредба е напълно излишна предвид обстоятелството, че не са налице норми в действащата правна уредба или клаузи в подписаните процедури, които да обосноват прекратяване на процедурата, като договор между предприятията, при напускане на домейна от дадено предприятие. Следва да се има предвид, че всички предприятия, предоставящи обществена телефонна услуга чрез номера от ННП имат законово задължение да предоставят преносимост на номерата и в тази връзка изпълнението на техните задължения не е поставено под условие от прекратяването на осъществяването на дейност от дадено предприятие, освен в хипотезата когато е налице само едно единствено предприятие, което предоставя гласова телефонна услуга чрез определен вид номера и обективно не е налице възможност за преносимост поради това, че не съществува друг доставчик на услугата на дребно.

4.2. По отношение на новата ал. 8 на чл. 38 от Функционалните спецификации. Предлагаме същата да бъде въведена като нова ал. 3 на разпоредбата със следната редакция:

„(3) Присъединяването на доставчик към процедурата се осъществява с изрично допълнително споразумение към процедурата. Присъединяващото се предприятие е отговорно за изготвяне на допълнителното споразумение в срок не по-късно от началната дата на започване на дейност.“

Мотиви: Освен аргументите, вече изложени в т. 4.1.4. от настоящото становище, обръщаме внимание, че срокът, определен в проекта за присъединяване не е подходящ. Дадено предприятие може да стартира дейност и преди изтичане на срока от 9 месеца, определен в разрешенията за ползване на ограничен ресурс – номера. В този смисъл, предприятието, което следва да се присъдени към процедурата е необходимо да извърши тези действия най-късно до дата на ефективно започване на дейността си, тъй като към този момент за него ще бъде налице и законовото задължение да предоставя преносимост на номерата.

5. По отношение на § 6 от проекта на КРС – създаване на нова т. 13 в чл. 39 от Функционалните спецификации, считаме, че не са налице основания за въвеждане на посоченото изискване.

Мотиви: Изразяваме становище, че КРС няма материална компетентност да се намесва в отношенията между предприятията с оглед правила за договорна отговорност. Наличието или липсата на клаузи относно обезщетения за неизпълнение на поетите с процедурата задължения може да бъде единствено и само договаряно между предприятията, но не и да бъде налагано от страна на Комисията с нормативен акт. Разпоредбата на 134, ал. 4 от ЗЕС ясно и изчерпателно описва съдържанието на Функционалните спецификации и в посочената норма не е предвидена възможност за КРС да се намесва по отношение на дължими обезщетения за неспазване на правилата за преносимост. ЗЕС предвижда административнонаказателна отговорност за предприятията при неспазване на изискванията за осъществяване на преносимост, но не и договорна отговорност. Предвид изложеното считаме, че при приемане на подобно изменение във Функционалните спецификации КРС би превишила своите правомощия и би се намесила неоснователно в частноправни отношения.

На следващо място, предложението на КРС не отчита възможността предприятията да не постигнат договореност за вида и размера на съответни обезщетения за неизпълнение на процедурата. В тази връзка, предвид действащите Функционални спецификации, Комисията би следвало да се намеси с обвързващо становище. В този случай обаче, Комисията ще трябва да се произнесе по отношение на конкретен вид и размер на обезщетение, каквито правомощия КРС няма.

6. По отношение на § 7 и § 8 от проекта на КРС, заличаване на чл. 40 и чл. 41 от Функционалните спецификации считаме, че посочените разпоредби не следва да отпаднат от нормативния акт.

В случай, че КРС не намира основания за оттегляне на предложението си за ограничаване на основанията за спиране, респективно за отказ от преносимост, свързани със заплащане на дължими суми, то предлагаме да се предвиди възможност за отказ от последваща преносимост на крайни потребители, които не заплащат задълженията си за ползване на услуги чрез пренесен номера/а при повече от едно предприятие. Посочената възможност ще позволи на предприятията от съответния domeйн да ограничат преносимостта на номера, ползвани от недобросъвестни крайни потребители, които се възползват от правото на преносимост единствено и само с цел ползване на услуги, без тяхното съответно заплащане.

Мотиви: Основанията за спиране, респективно отказ от преносимост в действащите Функционални спецификации са определени от КРС след задълбочен диалог със заинтересованите страни и представляват балансирано решение за защита на интересите както на предприятията, така и на крайните потребители. Осигуряването на правото на крайните потребители да запазват ползваните от тях номера не следва да бъде за сметка засягане на интересите на предприятията и игнориране на договорните отношения между даден доставчик и клиент. Подобна практика би поставила в много по-благоприятно положение крайните потребители, които са заявили преносимост на номерата си и това би довело до неравнопоставено третиране на потребителите. Също така, това би засегнало в цялост търговската политика на предприятията, които биха се въздържали от предлагане на по-благоприятни оферти на клиентите си в случай, че не са налице гаранции, че ще бъдат спазвани постигнатите договорености и крайните потребители ще заплащат добросъвестно за ползваните услуги и за предоставени крайни устройства и оборудване.

Правилото на чл. 40, ал. 1, т. 1 от Функционалните спецификации бе въведено от КРС поради необходимостта да има малък, но достатъчен срок, в който да не се допуска преносимост, с оглед защита от недобросъвестни крайни потребители, които биха използвали преносимостта като възможност за безпрепятствена смяна на обслужващия ги доставчик без заплащане на дължимите суми за ползвани услуги. В настоящия проект, КРС предлага отпадане и на всички основания, свързани със заплащане на дължими суми за ползвани услуги и/или придобити устройства и оборудване, което комбинирано с липса на минимален срок, в който не може да бъде осъществявана преносимост дава възможност за смяна на доставчика без заплащане на каквито и да било задължения за ползвани услуги.

Последното, освен че съществено ще засегне законните интереси на предприятията, поставя с голяма острота и въпроса за равнопоставено третиране на крайните потребители. В случай, че даден краен потребител не заплаща своите задължения към обслужващия го доставчик, то ползването на електронни съобщителни услуги от този клиент ще бъде ограничено, респективно след изтичане на определен срок и прекратено. Ако обаче даден недобросъвестен краен потребител подаде заявление за преносимост, то предприятията би следвало да му осигурят активна услуга, независимо, че той не заплаща ползването ѝ на даряващия доставчик. Последното се явява неравнопоставено третиране на потребителите и предоставяне на възможност да се ползва услуга, чрез номер, за чието ползване реално не се е заплащало. В решението за откриване на обществено обсъждане е посочила, че „*по отношение на неизправните абонати, заявили преносимост, предприятията могат да прилагат методите и средствата за събиране на вземания, прилагани по отношение на неизправните абонати на даряващия доставчик, които не са упражнили правото на преносимост.*“ Комисията обаче не е отчела в мотивите на акта си, че за разлика от „*неизправните абонати*“, които не са упражнили правото си на преносимост, тези, които са го упражнили ще имат възможност да ползват услуга и то чрез номер, за който не са заплатили ползването на даряващия доставчик.

С оглед изложеното, не считаме за обоснована позицията на КРС да предложи отпадането на разпоредбата на чл. 40, ал. 1, т. 2 от Функционалните спецификации, тъй като заплащането на задължения с настъпил падеж не може да бъде третирано като форма на ограничение на правото на преносимост. В тези случаи процедурата по преносимост се спира за срок от 30 дни, в който срок абонатът може да заплати задълженията си към даряващия доставчик, като ако е добросъвестен, номерът му ще бъде пренесен в законоустановения срок. В този смисъл, заплащането на задължения с настъпил падеж пречатства единствено недобросъвестните абонати, които не желаят да погасят задълженията. Всеки клиент следва да заплаща дължимото за ползването на електронни съобщителни услуги съобразно договорените с доставчика срокове, доколкото предприятията са търговски дружества и предоставят стоки и услуги по възмезден начин. В тази връзка, бихме искали да посочим, че в Германия не се допуска преносимост на номера, ако минималния срок по договора не е приближил своя край (4-месечен остатък). Предвид изложеното, в Германия заявлението за преносимост следва да бъде подадено между 120 дни преди и 30 дни след изтичане на срока по договора.

На практика, с приемане на измененията, предложени от страна на КРС биха се толерирани злоупотреби и недобросъвестно поведение от страна на клиентите. Посоченото може реално да доведе до ограничаване на предлаганите стоки и услуги от предприятията с цел сигурност и събираемост на вземанията им. Нещо повече, създава се реална опасност предприятията да редуцират офертите си до крайните потребители, което ще намали възможностите на крайните потребители да използват разнообразни услуги при изгодни условия.

Следва да се отбележи, че ЗИД на ЗЕС (в сила от 29.12.2011 г.) урежда продължителността на сроковете на договорите за ползване на електронни съобщителни услуги, в съответствие с разпоредбите на Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга). В допълнение, законът уреди и отпадане на автоматичното подновяване на сроковете на договорите. Предвид изложеното, практически случаите на начисляване на неустойки за предсрочно прекратяване на договорите биха се отнасяли единствено до прекратяване на договора преди изтичане на първоначалния минимален срок. Припомняме, че първоначалният минимален срок е свързан с ползване на по-благоприятни условия от страна на потребителя.

Видно и от ECC Report 155 - Number portability efficiency: Impact and analysis of certain aspects in article 30.4 of the universal service directive and general remarks on NP efficiency (Luxembourg, November 2010) не е налице единна практика в рамките на Европейския съюз по отношение на основанията за отказ от преносимост през призмата на договорните отношения между дадено предприятие и краен потребител. Доколкото е налице дискусия на европейско ниво относно осигуряването на правото на преносимост, включително и в рамките на неизтекъл срок на договора, тази дискусия не засяга договорните задължения за заплащане на обезщетения при предсрочно прекратяване на срочен договор. Както се посочи по-горе в Германия все още е налице практиката да се отказва преносимост при наличие на срочен договор. Посоченото обстоятелство никога не е било пречка за преносимост в България. Друг пример за обвързаност на процеса на преносимост с договорните задължения е Холандия, където е допустимо да се откаже преносимост, ако договорът не е прекратен по надлежния законов ред т.е. ако договорът бъде прекратен в минималния му първоначален срок се дължат неустойки, като едва след заплащането им се пренася номера/та.

В този смисъл, европейската практика не е единна и не може да бъде изведен безспорен извод, че основанията за спиране/отказ от преносимост, свързани с дължими от крайните потребители суми следва да отпаднат от разпоредбите на Функционалните спецификации. Нещо повече, в чл. 30, пар. 4, втори пасаж от Директивата за универсалната услуга се посочва, че *„Без да се засяга първа алинея, компетентните национални органи може да установят общия процес на пренасяне на номера, като вземат предвид националните разпоредби относно договорите и техническата осъществимост, както и необходимостта да се поддържа непрекъснатостта на услугата за абоната“*. В тази връзка, считаме, че КРС не се е съобразила с националните особености по отношение на процеса на преносимост. При въвеждане на изменения в процеса, Комисията следва да отчита съществуващите технически системи за преносимост на номера и общо изградената система за обмяна на данни между предприятията. Също така, КРС е необходимо да анализира действителното състояние на договорните отношения между предприятията и крайните потребители през призмата и на нововъведените законови изисквания, свързани с минимален срок на договора и неговото автоматично подновяване. След осъществяване на подобен анализ, Комисията би установила, че отпадането на основанията за спиране/отказ от преносимост, свързани с дължими вземания не намира обосновка в действителната фактическа обстановка, както и в законовите разпоредби.

Освен това следва да се има предвид, че предприятията – държатели от обхвата на номера, продължават да заплащат такси за предоставено право на ползване на номера, независимо от факта, че определени номера са пренесени в други мрежи. Посочените разходи, ведно с несъбрани вземания, свързани с ползването на даден пренесен номера/а представляват тежест за предприятията и не би следвало нормативната уредба да създава само права за крайните потребители, но не и задължения.

Не на последно място, намираме за необосновано предложението на КРС за отпадане на ал. 2 на чл. 40. Посочената разпоредба не предвижда основание за спиране/отказ от преносимост. Заплащането на дължимите вземания към даряващия доставчик, възникнали и/или станали изискуеми след подаване на заявлението за пренасяне на номера никога не са били причина за ограничаване на преносимостта. Посочената норма обаче е предоставила възможност на даряващия и приемащия доставчик да предприемат съвместни действия с оглед защита срещу недобросъвестни крайни потребители.

Предвид всичко посочено, изразяваме позиция, че Функционалните спецификации за преносимост на номерата е необходимо да осигурят и защита правата на предприятията срещу недобросъвестни крайни потребители, които биха се възползвали от правото си на преносимост само с оглед незаплащане на дължими суми към даряващия доставчик.

7. По отношение на § 9 от проекта на КРС – изменение и допълнение на чл. 42 от Функционалните спецификации, изразяваме следното становище:

7.1. Считаме, че въведените нови разпоредби на чл. 42, ал. 2, т. 1-4 от Функционалните спецификации следва да отпаднат.

Мотиви: Намираме за необосновано редуцирането на съдържанието на заявленията за преносимост. В предложението на КРС липсват множество съществени елементи на заявлението, които биха затруднили практическото им обслужване. Към момента съдържанието на заявленията е уредено в процедурите между предприятията и считаме, че тази практика следва да се запази.

7.2. В случай, че КРС не приема предложението по т. 7.1., алтернативно предлагаме разпоредбите на чл. 42, ал. 2, т. 1-4 да бъдат допълнени с оглед посочване на всички данни, които са нужни на даряващия и приемащия доставчик за успешното реализиране на преносимостта на номера. Предложението ни отчита необходимостта изискваните данни да не затрудняват необосновано преносимостта.

7.2.1. В новата разпоредба на чл. 42, ал. 2, т. 1 от Функционалните спецификации е предвидено, че за физически лица необходимите данни в заявлението са *„трите имена, единен граждански номер, телефонния/те номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване.“* Считаме, че така изброените лични данни за физическо лице не са достатъчни, за да се извърши безспорна идентификация на лицето и да се избегнат злоупотреби с оглед пренасянето на чужди номера. Бихме искали да посочим, че в редица разпоредби на ЗЕС, които се отнасят до данните за крайните потребители се изискват освен трите имена, ЕГН и постоянният адрес на крайния потребител – чл. 248, ал. 2, т. 2, б. „а“ от ЗЕС; § 1, т. 83 от ЗЕС във връзка с чл. 245, ал. 1, във връзка с чл. 251а, и във връзка чл. 250а, ал.1 от ЗЕС.

В тази връзка, предлагаме чл. 42, ал. 2, т. 1 от Функционалните спецификации да се измени, както следва:

„1. за физически лица - трите имена, единен граждански номер, постоянен адрес, номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване“.

7.2.2. В новата разпоредба на чл. 42, ал. 2, т. 2 от Функционалните спецификации е предвидено, че за чуждестранни лица необходимите данни са *„имена, личен номер, телефонния/те номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване“.* Считаме, че тези данни не са достатъчни, за да се направи безспорна

идентификация на чуждестранните лица, като с оглед избягването на злоупотреби предлагаме изменение на разпоредбата. В допълнение, някои чуждестранни лица може да не притежават към момента на подаване на заявление ЛНЧ, като в тези случаи следва да бъдат отразени други идентификационни данни за тях.

В тази връзка, предлагаме чл. 42, ал. 2, т. 2 от Функционалните спецификации да се измени, както следва:

„2. за чуждестранни лица - имена, личен номер /в случай, че е налице такъв/, номер на валиден документ за самоличност, дата и място на издаване на документа, номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване“.

7.2.3. В новата разпоредба на чл. 42, ал. 2, т. 3 от Функционалните спецификации е предвидено, че за юридически лица и еднолични търговци са необходими следните данни - *„точното наименование, съответен идентификационен код, телефонния/те номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване“.* Считаме, че следва да бъде добавен като задължителен реквизит *„трите имена на представителя по регистрация“.* Съгласно Функционалните спецификации, приемащият доставчик проверява представителната власт на подаващия заявителя. В тази връзка, ако заявлението се подава от самия представител по регистрация, то този факт лесно би се установил с проверка в Търговския регистър на Агенцията по вписванията, а ако заявлението се подава от пълномощник, също ще може да се провери дали упълномощеното лице е надлежно упълномощено от лицето, представляващо дружеството по регистрация, а не от друго лице. Следователно, с оглед проверката дали заявлението е подадено от своя законен представител или от надлежно упълномощено лице, следва да съществуват данни в заявлението, отнасящи се до представителя по регистрация на дружеството. В допълнение, предложението на КРС не предвижда и възможност да се изискват данни, респективно документи, свързани с валидна представителна власт (в случаите, когато заявление се подава от пълномощник).

В тази връзка предлагаме чл. 42, ал. 2, т. 3 от Функционалните спецификации да се измени, както следва:

„3. за юридически лица и еднолични търговци - точното наименование, съответен идентификационен код, трите имена на представителя по регистрация, номер/а, обект на пренасяне, подпис, дата и час на подаване.“

7.3. Считаме, че въведените нови разпоредби на чл. 42, ал. 2, т. 5 и т. 6 от Функционалните спецификации следва да отпаднат. Предлагаме създаване на нов чл. 42а със следното съдържание:

„Чл. 42а. Договорът с приемащия доставчик влиза в сила под условие, че преносимостта на номерата приключи успешно, като за начална дата на договора с приемащия доставчик се счита датата на реална преносимост на номерата в мрежата на приемащия доставчик“.

Мотиви: С въвеждането на т. 5 и 6 на новата ал. 2 на чл. 42, КРС е опитала да въведе изискванията на чл. 228, ал. 3 от ЗЕС, съгласно който индивидуалният договор при общи условия влиза в сила в 7-дневен срок след сключването му, освен ако абонатът изрично не е заявил писмено желание договорът да влезе в сила незабавно.

Необходимо е обаче да се отчита и спецификата на процеса на преносимост и обективната възможност посочената законова разпоредба да бъде приложена. Към

момента крайните потребители, които желаят да ползват услуги при условията на индивидуален договор, подписват такъв с приемащия доставчик при подаване на заявлението за преносимост. Посоченият договор обаче е под условие и влиза в сила при наличие на реално осъществена преносимост, тъй като без преносимост на съответен номер/а, договорът с приемащия доставчик се явява без предмет.

В проекта на Комисията е налице противоречие между текстовете на т. 5 и т. 6 на новата ал. 2.

Съгласно т. 5 заявлението съдържа възможност за изрично писмено изявление на абоната за **влизане в сила на договора от датата на пренасяне на номера/та**. Както се посочи, пренасянето на номерата е необходимо условие, за да е налице предмет на договора, а именно номер/номера, чрез които се предоставят електронни съобщителни услуги.

Същевременно съгласно т. 6 заявлението съдържа възможност за изрично писмено изявление на абоната за **влизане в сила на договора в 7-дневен срок след сключването му**. Отбелязваме, че договорът формално правно не може да влезе в сила поради липса на преносимост на съответните номера към момента на изтичане на 7-дневния срок. Към момента на изтичане на този срок номерата са все още в мрежата на даряващия доставчик и крайния потребител има действащ договор за ползването на услуги чрез тези номера с даряващия доставчик. Нелогично е от правна гледна точка да са налице два действащи договора, с един и същ предмет с двама отделни доставчици на услуга. Именно за това действаща към момента процедура урежда прекратяване на договора с даряващия доставчик и влизане в сила на договора с приемащия доставчик в един и същи момент – осъществяването на преносимост на съответните номера.

Изложеното показва, че нормата на чл. 228, ал. 3 от ЗЕС е приложима само по отношение на нови договори между абонатите и предприятия за предоставяне на електронни съобщителни услуги. Хипотезите на преносимост на номерата на практика представляват и своеобразна миграция на договорни отношения от един доставчик към друг. Също така, заявяването на преносимост предполага вече формирано желание за ползването на конкретни услуги на приемащ доставчик и в този смисъл защитата, предвидена в законовата разпоредба на чл. 228, ал. 3 от ЗЕС не е приложима. Следва да се отчита, че и към момента заявителите имат право да се откажат от заявената преносимост до деня, предшестващ датата на преносимост и по този начин да се откажат и от сключения под условие договор с приемащия доставчик. В тази връзка, в проекта е налице още едно неясно обстоятелство. В новата разпоредба на чл. 44, ал. 3 се посочва, че в случай че абонатът/потребителят е избрал възможността по чл. 42, ал. 2, т. 6 процедурата по пренасяне на номерата се стартира след изтичане на 7-дневния срок. След стартиране на процедурата абонатът/потребителят не може да оттегли заявлението си за преносимост.

Намираме, че предложението на КРС води до ненужно ограничение на правото на заявителя да оттегли заявлението си за преносимост. Например, когато е налице хипотеза на спиране на процедурата, в рамките на 30-дневен срок, даден заявител може да прецени, че вече не е в негов интерес да пренася ползваните номера, но изменението във Функционалните спецификации ще му попречи и той ще бъде длъжен да премине към приемащ доставчик, само защото предварително е избрал опцията по чл. 42, ал. 2, т. 6 от ФС. На практика при избор на опцията по чл. 42, ал. 2, т. 6 от ФС се дава възможност за отказ от преносимост, преди преносимостта да е стартирала, т.е. когато няма яснота как ще протече процеса на преносимост.

Бихме искали да посочим, че към настоящия момент на практика изискването на чл. 228, ал. 3 от ЗЕС се спазва в процеса на преносимост, доколкото срокът а преносимост (респективно срокът, в който крайните потребители могат да се откажат от заявлението си за преносимост) превишава срока по чл. 228, ал. 3 от ЗЕС. С приемане на предложението на КРС за съкращаване на сроковете за преносимост тази

практическа възможност за удовлетворяване изискванията на закона ще бъде премахната.

На следващо място, бихме искали да отбележим, че е не е подходящо да има волеизявление за момента на влизане в сила на даден договор в заявлението за преносимост, тъй като мястото на подобно волеизявление е в самия договор. В случай, че се предостави такава възможност и в заявлението за преносимост, то вероятността в договора да се изрази една воля, а в заявлението друга (дори и поради грешка) е твърде голяма. В тези случаи не е ясно кой документ ще има превес – договорът или заявлението. При всички случаи това би следвало да е договорът и единствено в него абонатът следва да изразява своята воля относно влизането му в сила.

Освен това в т. 5 и т. 6 на чл.42, ал. 2 от Функционалните спецификации е посочено, че *„Изявлението следва да бъде изрично подписано от абоната“*. В случая не е ясно дали подписът на абоната под самото заявление е достатъчен, или се изисква отделен подпис по отношение на волеизявлението за влизане в сила на договора.

С оглед всичко гореизложено, предлагаме отпадане на предложението за въвеждане на нови разпоредби на ал. 2, т.5 и т.6 от чл. 42 от Функционалните спецификации и да бъде създадена нова разпоредба на чл. 42а от ФС, съобразно посоченото по-горе.

7.4. В случай, че приемете предложението ни за допълване на разпоредбите на чл. 42, ал. 2, т. 1-4, предлагаме създаване на нови разпоредби в посочената алинея, както следва:

7.4.1. Предлагаме създаването на нова т. 5 към чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, със следното съдържание:

„5. за абонати/потребители, упражняващи свободни професии или занаятчийска дейност – трите имена, код по регистър БУЛСТАТ“.

Мотиви: Считаме, че горепосочените крайни потребители - лица, упражняващи свободни професии или занаятчийска дейност не се включват в нито един от изброените случаи по чл. 42, ал. 2, т. 1-4 от Функционалните спецификации, съобразно предложението на КРС. По тази причина е необходимо разширяване на нормативните разпоредби и отчитане на всички необходими данни в заявлението за преносимост.

7.4.2. Предлагаме създаването на нова т. 6 към чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, със следното съдържание:

„6. за физически лица български граждани – непълнолетни потребители на предплатени услуги, които имат издадена лична карта – трите имена и ЕГН на непълнолетния потребител, включително и съгласие за преносимост на законните им представители“

Мотиви: Съобразно посоченото в т. 7.4.1.

7.4.3 Предлагаме създаването на нова т. 7 към чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, със следното съдържание:

„7. възможност заявителят да изрази предварително съгласие, че при наличие на пречки да бъде пренесена заявена група от номера, преносимост може да се осъществи само по отношение на номерата, за които не са налице пречки“.

Мотиви: Посочената възможност е налице към момента при осъществяване на процеса на преносимост и е част от процедурите между предприятията и съответно от заявленията за преносимост. Посоченото правило е изцяло в защита интересите на крайните потребители и не са налице причини същата да не продължи да съществува.

7.4.4. Предлагаме създаването на нова т. 8 към чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, със следното съдържание:

„8. телефон за контакт с абоната/потребителя“.

Мотиви: Включването на този реквизит в заявлението дава възможност за свързване с абоната/потребителя с оглед уведомяването му дали подаденото заявление има непълни или неточни данни и кои са те, както и с оглед информирането за датата на преносимост на номера и възможно влошено качество на услугите на тази дата.

7.4.5. Предлагаме създаването на нова т. 9 към чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, със следното съдържание:

„9. номер на заявлението, предоставен от приемащия доставчик“.

Мотиви: Посоченият реквизит на заявленията е изключително важен, тъй като по-действия между предприятията по системата за размяна на съобщения по преносимостта на номера се осъществяват на база подаденото заявление и неговия номер, който служи за идентификация и лесно търсене в системите.

7.5. Мобилтел изразява съгласие с предложението на КРС за въвеждане на нова ал. 6 в чл. 42 от Функционалните спецификации (§ 9, т. 6 от проекта на КРС), съгласно която следва да се съхраняват всички заявления, както и разменените съобщения по тях. Тази промяна е правилна с оглед възможността лесно да се проследи процесът по коригиране от приемащия доставчик на дадено заявление, за което са били налице непълни или неточни данни.

Същевременно, считаме че текстът на чл. 42, ал. 6 от Функционалните спецификации следва да бъде прецизиран с оглед създаването на лесен и достъпен начин по съхраняване на заявленията и тяхното търсене.

Необходимо е да се уточни, че в случаите, когато едно заявление бъде коригирано няколко пъти, то номерът му следва да остане същия, а датата на последващите коригирани заявления следва да се отразява, както в самото коригирано заявление, така и в url адреса, към който е прикачено това заявление. Бихме искали да посочим, че към настоящия момент има приемащ/и доставчик/и, които при коригиране на първото заявление записват в системата и съхраняват последващото коректно заявление под същия номер и със същата дата като първото подадено заявление. В тези случаи е налице невъзможност да се прецени по първото заявление кои данни са били непълни или неточни. В този смисъл, ако изрично се предвиди, че последващите заявления следва да са под същия номер като първото заявление, но с датата на извършаване на корекцията, а не датата на първото заявление, то тогава лесно би могло да се установи поредността на извършваните корекции по едно и също заявление.

В тази връзка считаме, че текстът на чл. 42, ал. 6 от ФС следва да бъде изменен, както следва:

„(б) Приемачият и даряващият доставчик съхраняват всички подадени заявления (PDF файлове), включително коригирани такива по една и съща заявка, (като коригираните заявления следва да са със същия номер като този на коригираното заявление, но с посочена в тях датата на корекция), както и цялата

кореспонденция (всички разменени съобщения), свързана с всяка конкретна заявка, за срок, не по-кратък от осемнадесет месеца от датата на подаване на заявлението.

8. По отношение на § 10 от проекта на КРС – изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 43 от Функционалните спецификации, изразяваме следното становище:

8.1. По § 10, т. 1 от проекта:

8.1.1. Предлагаме отпадане на заличаването на чл. 43, ал. 1, т. 2 от Функционалните спецификации.

Мотиви: Считаме, че не са налице основания за заличаване на правилото на чл. 43, ал. 1, т. 2 и липсата на такова основание за спиране, респективно за отказ от преносимост ще доведе до практически проблеми при осъществяване на процеса на преносимост. Предвид дефиницията за „неактивен номер“, дадена във Функционалните спецификации и съответно в подписаните процедури е видно, че това са хипотезите, съобразно общите условия на предприятията, при които е налице ограничаване или прекратяване на ползването на даден номер, **преди подаване на заявлението за преносимост.** В тази връзка, това са обективни причини за ограничаване и прекратяване на ползването, които са свързани предимно със злоумишлени и обезпокоителни повиквания. Не считаме, че посоченото основание може да бъде определено като препятстващо преносимостта, тъй като както се посочи това са обстоятелства, **които следва да са възникнали преди подаване на заявление за преносимост.**

В допълнение, пренасянето на неактивни номера на практика не може да се осъществи, доколкото деактивирането на номерата от страна на даряващия доставчик е част от прозореца на преносимост. Предвид изложеното, за да бъдат пренесени определени неактивни номера те следва да бъдат първо активирани от даряващия доставчик, което може да е в противоречие с общите условия, респективно договора за ползване на електронни съобщителни услуги.

По отношение на европейската практика като пример може да бъде посочен процеса на преносимост, прилаган във Франция, където даряващият доставчик отказва преносимост в случай, че ползването на даден номер е спряно.

С оглед изложеното, поддържаеме становище, че е не е оправдано да бъдат пренасяни неактивни номера, което ще позволи включително използването на услуга от номера, които са ограничени включително поради осъществяване на злоумишлени и обезпокоителни повиквания.

8.1.2. Предлагаме отпадане на заличаването на чл. 43, ал. 1, т. 4, т. 5 и т. 6 от Функционалните спецификации. В случай, че КРС не споделя така направеното предложение, то считаме, че е необходимо да се включи основание за отказ от последваща преносимост, в случаите когато даден краен потребител не е заплащал задълженията си за ползване на услуги чрез заявления за пренасяне номера/а на повече от едно предприятие.

Мотиви: Поддържаеме аргументите си, изложени подробно в т. 6 от настоящото становище.

8.1.3. Мобилтел изразява съгласие с предложението на КРС за заличаване на чл. 43, ал. 1, т. 8 от Функционалните спецификации. Считаме, че това основание за спиране/отказ от преносимост е относимо само до начина, по който са организирани

технически услугите на едно от предприятията, участници в процеса на преносимост на географски номера. Посоченото не е обосновано и създава предпоставки за пречатване на преносимостта на номера.

8.2. По § 10, т. 2 от проекта, считаме че не са налице основания за изменение на чл. 43, ал. 1, т. 3 от Функционалните спецификации.

Мотиви: В изменението на чл. 43, ал. 1, т. 3 от Функционалните спецификации се предвижда текстът да придобие следната редакция: *“3. даряващият доставчик вече е получил от друг приемащ доставчик искане за пренасяне на същия номер, процедурата по което още не е приключила“*.

Към настоящия момент се отказва преносимост за номер по подадено друго заявление от същия приемащ доставчик, както и по подаденото заявление за същия номер от друг приемащ доставчик т.е. хипотезата е много по-широка, от една страна, а от друга, се дава възможност да се продължи преносимостта на номера по първото заявление. В случая не се пречатства изцяло преносимостта на номера, а се отказват другите заявления подадени за същия номер, (било то от същия приемащ доставчик, било то от друг приемащ доставчик), като първото заявление остава валидно и преносимост на номера ще се осъществи по него. В предвиденото изменение ще може да се откаже преносимост единствено, ако е получено заявление от друг приемащ доставчик, което е неправилно и ще доведе до съществени затруднения в преносимостта на номера и в действащите изградени системи за обмяна на съобщения между предприятията.

Също така, не е ясно при новата редакция на чл. 43, ал. 1, т. 3 от Функционалните спецификации, ако същият приемащ доставчик изпрати няколко заявления за преносимост за един и същ номер, по кое от заявленията даряващият доставчик следва да пренесе номера, както и как ще фигурират в системите няколко активни заявления за един и същи номер от един и същ приемащ доставчик.

Считаме, че съществуващата разпоредба обхваща и случая, визиран в промените от КРС, като е ненужно и необосновано извършването на промяна в чл. 43, ал. 1, т. 3 от Функционалните спецификации.

8.3. По § 10, т. 3 от проекта, намираме за необосновано ограничаването на понятието *„непълни и неточни данни“* в новата редакция на чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации.

Мотиви: Предложението на КРС не отчита, че непълни и неточни данни може да се отнасят до заявления за пренасяне номер/а. Например, дадено лице ползва три номера, по отделни договори с даряващия доставчик. В заявлението за преносимост обаче е посочен номер, който поради техническа грешка не кореспондира с никой от номерата, ползвани от лицето. В този случай, поради липсата на възможност за отстраняване на грешка в заявлението, преносимостта ще бъде отказана на основание чл. 43, ал. 1, т. 1 от Функционалните спецификации. С оглед изложеното, предложеното от КРС изменение не защитава интересите на крайните потребители и може да доведе до проблеми при обработването на заявленията за преносимост.

На следващо място разпоредбата на чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации си противоречи с предложената нова разпоредба на чл. 42, ал. 2, в която са изброени подробно задължителните реквизити, които следва да се съдържат в заявлението. Следователно в чл. 42, ал. 2 подробно се посочва кои данни следва да се съдържат в заявлението, а същевременно в чл. 43, ал. 1, т. 7 е посочено, че непълни или неточни данни **са само част** от тези по чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации.

Считаме, че посоченото значително стесняване на обхвата на чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации е неправилно и ще доведе до значителни затруднения при осъществяването на преносимостта на номера. В този смисъл, данните по чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации, по които може да се откаже преносимост, следва да са същите като задължителните реквизити по заявлението съгласно чл. 42, ал. 2 от Функционалните спецификации, отчитайки предложението ни за разширяване обхвата на задължителните реквизити. Аргументите ни за посоченото са следните:

В случай че в дадено заявление липсва някой от задължителните реквизити, то това ще доведе до невъзможност за осъществяване на преноса, но пък от друга страна това няма да е основание за спиране на процедурата по чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации. Например, ако липсва дата на заявлението не би могло да се установи кога е подадено същото при приемащия доставчик, дали приемащият доставчик го е изпратил в установения срок към даряващия и това е обосновано основание за спиране на процедурата по преносимост и уточняване и вписване на дата в заявлението. Също така, ако липсва подпис в заявлението, то това би означавало, че липсва воля на крайния потребител да пренесе номерата си, и процедурата следва да бъде прекратена. В допълнение липсата на час на подаване на заявлението също ще доведе до невъзможност да се преценят от кой момент започват да текат сроковете по Функционалните спецификации и дали съответно са спазени.

Предвид изложеното считаме, че обхвата на чл. 43, ал. 1, т. 7 от Функционалните спецификации следва да бъде разширен съобразно цялостното съдържание на заявлението за преносимост.

8.4. По § 10, т. 4 от проекта, предвид бележките ни, посочени в горните точки, предлагаме отпадане на измененията в ал. 3 на чл. 43 от Функционалните спецификации.

На следващо място, предлагаме в действащият текст на чл. 43, ал. 3 от Функционалните спецификации да бъде изрично посочено, че при хипотезите на прекратяване на процедурата за преносимост, същата се прекратява чрез **изричен писмен отказ на приемащия доставчик и чрез изпращането на съобщение до даряващия доставчик в електронно-техническата система за обмяна на съобщения между доставчиците.**

Мотиви: Предложението ни цели да бъдат създадени изрични правила, които да гарантират, че процедурата по преносимост се прекратява по надлежния ред и в определените за това срокове. Към момента са налице случаи процедурата по преносимост по дадени заявления да не се прекратява от приемащите доставчици и след изтичане на 30-дневния срок, като съответните заявления остават активни в системата за обмен на данни между доставчиците. С направеното предложение ще се гарантира, че след изтичане на 30-дневния срок по спиране на процедурата по преносимост по дадено заявление, процедурата ще бъде прекратена и няма да бъде налице неяснота в обмена на данни между предприятията.

В техническото приложение към процедурата за преносимост, подписана между предприятията, е залегнало правило при изтекъл 30-дневен срок и непрекратена от приемащия доставчик процедура да се връща от даряващия доставчик код – „0009“ – изтекло заявление/заявка.

В този смисъл, считаме, че промяна на нормативния акт в предложениния смисъл е изцяло в защита на интересите на крайните потребители.

9. По отношение на § 11 от проекта на КРС – изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 44 от Функционалните спецификации, изразяваме становище, както следва:

9.1. От гледна точка на коректна правна техника и предвид множеството изменения и допълнения в разпоредбата, предлагаме § 11 да предвижда цялостно изменение на нормата, а не изменение и допълнение на отделните алинеи, респективно създаване на нови алинеи.

Мотиви: Редакционна бележка.

9.2. По § 11, т. 1 и т. 2, предлагаме отпадане на измененията.

Мотиви: С оглед аргументите, изложени в т. 2 от мотивите към т. 7.3. от настоящото становище.

9.3. По § 11, т. 3, предлагаме отпадане на новата ал. 4. В случай, че КРС не приема предложението за отпадане на алинеята, предлагаме текстът на същата (систематичното ѝ място и номерация са в зависимост от окончателната редакция на цялата норма) да бъде, както следва:

„Приемащият доставчик изпраща до даряващия доставчик подаденото заявление (PDF файл) в срок до 2 (два) работни часа след началото на работния ден, следващ деня на подаването на заявлението от абоната/потребителя.“

Мотиви: Съобразно относимите аргументи, изложени в т. 9.4., като уточнението „след“ не поставя изискване за приемащия доставчик задължително да изчака началото на следващия работен ден и да изпраща всички заявления в първите два часа на следващия работен ден, което е буквалното тълкуване на предложената от КРС редакция.

9.4. По § 11, т. 4 предлагаме отпадане на изменението в ал. 2 на чл. 43 (нова ал. 5). В случай, че КРС не приема предложението за отпадане на изменението, предлагаме текстът на алинеята (систематичното ѝ място и номерация са в зависимост от окончателната редакция на цялата норма) да бъде, както следва:

„Даряващият доставчик уведомява приемащия доставчик за обстоятелствата по чл. 43, ал. 1 в срок до 6 работни часа след началото на първия работен ден, следващ деня на получаване на заявлението от приемащия доставчик.“

Мотиви: На първо място, изразяваме несъгласие с драстичното намаление на срока за отговор на даряващия по дадено заявление. Считаме, че не са налице основания срокът за отговор на даряващия доставчик да бъде съкратен до часове, дори и при намаляване на цялостния срок за преносимост.

Също така, следва да се отчита, че в дадени търговски обекти заявления за преносимост се приемат и след края на стандартния работен ден и в тази връзка даряващия доставчик ще следва да осигури персонал и ресурси за обслужване на заявления и нощем. Същото се отнася и за приемащия доставчик, предвид неговото задължение (съобразно новата ал. 4 на чл. 43), да изпраща заявлението в срок до два часа от неговото получаване. Посоченото, от една страна ще изисква значително време за имплементиране, а от друга ще повиши и разходите на доставчиците за администриране на процеса, което рефлектира в повишаване на еднократната административната такса между предприятията, както и е от естество да доведе до въвеждане на потребителски такси от приемащите доставчици.

С оглед избягване на посочените негативни последици, предлагаме в случай, че КРС не приема аргументите ни за отпадане на изменението, промяна на разпоредбата, съобразно посоченото по-горе.

В допълнение, ако КРС прецени сроковете да са в часове, то предлагаме те се изчисляват в **работни часове** т.е. ако срокът е 6 часа за отговор и ако заявлението е подадено в 16.00 ч. на единия ден, то срокът от 6 работни часа ще изтича на другия ден в 14.00 ч. Това би съответствало в по-голяма степен на разпоредбите на кодекса на труда за продължителност на работния ден и почивките.

Не на последно място, препратката към новата ал. 2 на чл. 43 от ФС е некоректна, доколкото сроковете за обмяна на данни между доставчиците би следвало да важат при препращане на всяко заявление за преносимост, независимо дали е била налице хипотезата на новата т. 6, от ал. 2 на чл. 42 от ФС. Предложението на КРС води до извода, че след като изтече 7-дневния срок и стартира процеса на преносимост, предприятията няма да имат задължителни времеви граници, в които да осъществяват комуникацията по между си.

9.5. По отношение на § 11, т. 5 от проекта на Комисията, изменение на чл. 44, ал. 3 от Функционалните спецификации, считаме, че е правилно и законосъобразно в срока по връщане на отговор до приемащия доставчик, даряващият да е предоставил информация относно необходимостта от преконфигурация, номерационния капацитет и видовете преконфигурация. В този смисъл, ще се даде възможност приемащия доставчик и абонатът своевременно да върнат отговор до даряващия доставчик кой вид преконфигурация се желае, като самата преконфигурация технически ще може да бъде осъществена в рамките на срока по преносимост на групи номера. Същевременно, изразяваме несъгласие с изискването за заплащане на цена за преконфигурация преди да осъществяване на преносимостта. Моля да имате предвид, че въвеждането на това изискване представлява неравнопоставен подход при регулиране на преносимостта на мобилни номера и преносимостта на географски. Доколкото според КРС, дори задължения с настъпил падеж не следва да се заплащат от абонатите, то изискването за заплащане на цена за преконфигурация на практика дава възможност за забавяне на процеса от страна на даряващия доставчик, тъй като дори не е уредено при какви условия става итова заплащане и какви са последиците от незаплащане на тази цена.

10. По отношение на § 12 проекта на КРС – изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 46 от Функционалните спецификации, изразяваме становище, както следва:

10.1. По отношение на § 10, т. 1 от проекта, предлагаме отпадане на измененията в разпоредбата на чл. 46, ал. 1 от Функционалните спецификации. В случай, че КРС не споделя предложението за отпадане на промените, предлагаме срока за осъществяване на преносимост да бъде определен до 5 работни дни за единични номера и до 8 работни дни за групи от номера.

Мотиви:

1. По отношение на срока за осъществяване на процеса на преносимост.

КРС предлага драстично намаление на срока за осъществяване на преносимост, като предложения срок не кореспондира както със законите изисквания, така и с мотивите, посочени от самата Комисия в решението за откриване на обществено обсъждане.

Съобразно разпоредбата на чл. 134, ал. 5 от ЗЕС, процедурата по пренасянето на номера се осъществява **във възможно най-кратък срок**, определен във функционалните спецификации. Видно от измененията в закона (в сила от 29.12.2011 г.), законодателят е предвидил възможност за оптимизиране на сроковете за

преносимост, но се изисква КРС да въведе в спецификациите „възможно най-краткия срок“. КРС обаче не е провела предварителни консултации с предприятията и в тази връзка не е направила подробно проучване кой е възможно най-оптималния срок за осигуряване на съответния вид преносимост, предвид наличните технически и организационни ресурси в предприятията. Възможно най-краткият срок за преносимост на съответен вид номера, респективно групи от номера е обусловен от администрирането на процеса, включително техническото реализиране на преносимост и обмена на данни между предприятията. Следва да се отчита и, че при преносимост на географски номера в много случаи се налага и изграждане на физическа свързаност за крайните потребители. КРС не е мотивирала и намалението на срока за преносимост на групи от номера, където се изисква разумен срок за обслужването на заявленията.

В мотивите на КРС не са налице и аргументи, които да обосноват предложените срокове за преносимост като възможно най-кратки. Не налице яснота, какво е мотивирало КРС да прецени, че следва да има разлика в преносимостта на единични географски номера и номера, използвани в мобилни мрежи.

В Решение № 1241 от 15.05.2012 г. КРС е отбелязала, че „при анализ на сроковете за осъществяване на преносимост на номера беше установено, че същите са по-дълги от средните срокове за преносимост на номера, прилагани в страните – членки на Европейския съюз“. Считаме, че посоченото не отговаря на обективната истина. Видно от 17-тия редовен доклад на ЕК за напредъка в развитието на пазара на електронни съобщения през 2011 г. в Европейския съюз сроковете за преносимост на географски са намалели от 20 на 15 дни.

В тази връзка не са налице никакви аргументи, които да обосноват определения от КРС срок от три, респективно пет работни дни. Посоченото е съществено нарушение на принципите на предвидимост и консултативност, които КРС следва да спазва при осъществяване на своите регулаторни функции.

Видно от публично достъпните данни сроковете в отделните европейски държави се броят, считано от различни моменти – подаване на заявление, изпращане на заявлението от приемащ до даряващ доставчик, както и след потвърждаване на коректно получено заявление от даряващ доставчик. Посоченото показва, че сроковете следва да бъдат съобразени и с конкретния процес и да има налице ясна обосновка от регулатора за избрания момент, от който ще бъдат отчитани съответните срокове. Видно и от цитирания ECC Report 155 - Number portability efficiency: Impact and analysis of certain aspects in article 30.4 of the universal service directive and general remarks on NP efficiency (Luxembourg, November 2010) на територията на ЕС няма единно разбиране по отношение на приложимия към преносимостта срок, съгласно чл. 30 от Директивата за универсалната услуга.

Също така, следва да се има предвид, че не са налице данни да има практика на друг регулаторен орган за наказване за неспазен срок за преносимост, без от това да са произлезли вреди, в размер на над 30 000 евро за всеки конкретен случай, както процедура Комисията.

Предвид всичко гореизложено, считаме, че Комисията не е обосновала необходимост от намаление на сроковете за преносимост. В случай, че КРС не споделя становището, че сроковете за преносимост не следва да бъдат променяни, то предлагаме сроковете да бъдат увеличени, спрямо предложението на Комисията, с оглед осигуряване на възможност за реално осъществяване на преносимостта.

2. По отношение на намаляване на продължителността на прозореца на преносимост.

Съобразно разпоредбата на чл. 134, ал. 6 от ЗЕС, срокът, за който може да бъде преустановено предоставянето на услугата на абоната, не може да надвишава 8 часа. В действащите Функционални спецификации срокът на прозореца за преносимост е 8

часа, т.е. срокът отговаря на предвидения максимум в закона. Освен това, КРС би следвало да отчита, че в рамките на един прозорец на преносимост се пренасят голям брой номера (съобразно разпоредбите на чл. 46, ал. 3 и ал. 4 от Функционалните спецификации) и съответно не е налице спиране на услугата за който и да било пренасящ се номер в рамките на целия прозорец. Дори и теоретично такова спиране на услугата да беше налице, това не е в нарушение на сроковете, определени в закона и в тази връзка буди недоумение предложението на КРС за намаляване на срока на прозореца на преносимост. Не са налице и никакви аргументи на Комисията, обосноваващи изискването за прозорец не по-дълъг от шест часа. Считаме, че предложението на Комисията ще доведе единствено до практически затруднения и необходимост от намаление на дневните квоти номера за преносимост.

10.2. По отношение на § 12, т. 2 от проекта – създаване на нова ал. 2 в чл. 46 от Функционалните спецификации, изразяваме съгласие с предложението на КРС.

Към настоящия момент съществуват редица случаи, при които даряващият доставчик не приключва преносимостта на номера, като не деактивира номера в своята мрежа и не изпраща необходимото съобщение за извършената деактивация до приемащия доставчик, в резултат на което номерът остава активен в мрежата на даряващия доставчик, но в същото време е активен и в мрежата на приемащия доставчик. Това обстоятелство създава значителни неудобства за крайните потребители, като същите са с активни номера и в двете мрежи и съответно дължат заплащане за ползване на услуги и към двете предприятия. Предвид изложеното, считаме, че тази нова разпоредба е изцяло в защита на правата и интересите на крайните потребители.

11. В случай, че КРС не приема предложението ни за заличаване на измененията в срока на прозореца на преносимост, то следва в разпоредбата на чл. 46, ал. 3 (нова алинея 4) от Функционалните спецификации дневната квота да бъде намалена пропорционално на 350 номера, съобразно намалението на продължителността на прозореца на преносимост.

Мотиви: Квотата от 500 номера, за които следва да бъде гарантирана преносимост в рамките на един прозорец на преносимост е определена от КРС като обективно изпълнима, предвид времевия отрязък, в който се осъществява прозореца. При условие, че КРС намали продължителността на прозореца с почти 30 %, съответно наложително е да се намали и дневната квота от номера, тъй като тя обективно няма да може да бъде изпълнявана.

12. По отношение на § 14, § 15 и § 16 от проекта – създаване на нов Раздел VI „Отпадане от домейна на преносимост“ в Глава трета на Функционалните спецификации, намираме за необходимо в този раздел да бъдат предвидени процедура и срокове за прехвърляне на предоставените номера на доставчика, който напуска домейна. Необходимо е да се отчита, че прехвърлянето на ограничения ресурс към приемащите доставчици би следвало да предшества приемането на решение на КРС за прекратяване/отнемане на разрешение на даден доставчик. Посоченото се налага, тъй като би било недопустимо да няма държател от обхвата на номера и респективно да няма възможност за маршрутизиране напред, съобразно хипотезите, предвидени във Функционалните спецификации.

Също така, намираме за подходящо във Функционалните спецификации да има правила, които да регламентират срок, до който ще се осъществява преносимост от и в мрежата на доставчик, който е в процедура по прекратяване/отнемане на разрешението, респективно срок до който да бъдат приемани заявления от крайни потребители.

Считаме, че не е в интерес на крайните потребители да не могат да осъществят преносимост на ползваните от тях номера, поради факта, че заявлението им за преносимост на номерата не може да бъде разгледано или удовлетворено предвид отпадане на даряващ, респективно приемащ доставчик от домейна.

13. Предлагаме заличаване на чл. 52 от Функционалните спецификации.

Мотиви: Изменението на разпоредбата на чл. 217, ал. 2 от ЗЕС (в сила от 29.12.2011 г.) въвежда изрична уредба по отношение на регулиране на цени, който по силата на закона следва да се определят като разходоориентиран или покриващи разходите. В тази връзка, разпоредбите на чл. 52 от Функционалните спецификации се явяват излишни, предвид изричната законова уредба на материята. В допълнение, чл. 52, ал. 4, т. 3 от Функционалните спецификации, предвижда форма на регулиране, което не се допуска от закона.

14. По отношение на § 17 от проекта – създаване на нова т. 7 в § 1 от Допълнителната разпоредба на Функционалните спецификации, предлагаме заличаване на предложената разпоредба в проекта.

Мотиви: Считаме, че не е налице необходимост от дефиниция в Допълнителната разпоредба на понятието „доставчик“, доколкото същото е определено в чл. 2 от Функционалните спецификации. Също така, редакцията на дефиницията, предложена от Комисията на обществено обсъждане на практика не дава определение за доставчик през призмата на преносимост на географски номера, доколкото се реферира към чл. 134 от ЗЕС, в която норма се съдържат описание и на трите вида преносимост на номера.

15. По отношение на § 18 от проекта на КРС, предлагаме изменение , като следва:

„§ 18. В срок до шест месеца от обнародването на Решение №/.....г. на комисията за изменение на Функционалните спецификации доставчиците са задължени да отразят направените изменения в срокове, както следва:

1. В срок до един месец от обнародване на Решение №/.....г. на комисията за изменение на Функционалните спецификации доставчиците се задължават да изготвят, подпишат и представят на комисията изменение на процедурата по чл. 38, ал. 1, съобразно нововъведените изисквания във Функционалните спецификации;

2. В срок до един месец от подписване на процедурата по чл. 38, ал. 1 доставчиците следва да въведат в общите си условия за взаимоотношения с потребителите новите ред и условия за реализирането на преносимостта на номера.

3. В срок от четири месеца от изготвяне на измененията в общите условия за взаимоотношения с потребителите доставчиците следва да извършат нужните технически и организационни действия, които да обезпечат реалното въвеждане на новите ред и условия за предоставяне на преносимост.“

Мотиви: Считаме, че предложенният срок за въвеждане на измененията е крайно недостатъчен. Предложението на Комисията дори не отчита разпоредбата на чл. 227, ал. 2, т. 2 от ЗЕС, съгласно която предприятията следва да уведомят крайните си потребители за изменения в общите си условия, един месец преди влизането им в сила. Следователно, предприятията няма да имат влезли в сила общи условия след изтичане

на двумесечния срок, определен от КРС и съответно не биха могли да предлагат услугата, съобразно наложените от Комисията промени.

Освен посоченото, КРС следва да отчита, че предложените изменения изискват промяна не само в процедурата и общите условия на предприятията. Доставчиците е необходимо да изменят и софтуерните си системи за обмен на данни, с оглед променените условия и срокове за осъществяване на преносимост. Изменението в системите за обмен на данни изисква и провеждане на тестове между всички предприятия. Действия по обучение на персонала на предприятията, включително магазинната мрежа също са наложителни. В случай, че Комисията наложи обслужване на процеса на преносимост и през нощните часове, предприятията ще се нуждаят от достатъчен срок за осигуряване на съответните ресурси за осъществяване на дейностите по преносимост на номерата. Не на последно място, следва да се отчита, че Комисията предвижда изменения и в трите вида преносимост, което означава, че предприятията следва да променят три отделни процеса и съответно да осигурят пълно взаимодействие в трите отделни домейна на преносимост.

Напомниме, че изключително краткия срок, който беше предоставен от КРС при миграцията от обслужване на „две гишета“ към обслужване „на едно гише“ породило множество организационни и технически проблеми в предприятията и в тази връзка молим Комисията да обмисли разумни и достатъчни срокове за въвеждане на промените.

16. Предлагаме създаване на нов § 19 в Преходните и заключителни разпоредби на проекта, както следва:

„§ 19. (1) До въвеждане на реда и условията за осъществяване на преносимост съобразно Решение №от2012 г. доставчиците осигуряват преносимост на номерата по досегашния ред.

(2) Процедурата по осъществяване на преносимост на номера въз основа на заявления, подадени до деня на въвеждане на реда и условията за осъществяване на преносимост съобразно Решение № от2012 г., се довършва по досегашния ред.“

Мотиви: Изразяваме становище, че следва да се предвиди ред за плавен преход с оглед въвеждането на съществени изменения в процеса на осигуряване на преносимост и отчитане на обстоятелството, че към момента на въвеждане на измененията в процесите ще има множество висящи заявления за преносимост и в тази връзка недопустимо е нормативния акт да не съдържа правила за заварените случаи.

Този подход е използван от КРС при въвеждане на процедурата на обслужване „на едно гише“ видно от разпоредбите на § 31 от ПЗР към Решение № 374 от 17.03.2010 г. на КРС за изменение и допълнение на Функционалните спецификации (обн. ДВ, бр. 26 от 2010 г., в сила от 6.04.2010 г.).

17. По отношение на § 19 от проекта на КРС, предлагаме в текста на разпоредбата думата „момента“ да се замени с „деня“, както и параграфа да се преномерираща с оглед предложението ни по т. 16 от настоящото становище.

Мотиви: Бележката е редакционна.